

STORTINGET

Innst. 88 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:164 S (2018–2019)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Marian Hussein og Solveig Skaugvoll Foss om en egen handlingsplan mot islamofobi og muslimfiendtlighet

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med faglig ekspertise og sivilsamfunnsaktører utarbeide og komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en egen handlingsplan for å kartlegge, forebygge og adressere islamofobi og muslimfiendtlige holdninger. Planen må inkludere prioriterte, konkrete, målbare og nye tiltak med midler til å finansiere arbeidet, inspirert av handlingsplanen mot antisemittisme.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Trond Giske, Odd Omland og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, lederen Kristin Ørmen Johnsen, Vetle Langedahl og Tage Pettersen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal og Morten Wold, fra Senterpartiet, Åslaug Sem-Jacobsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård,

fra Venstre, Grunde Almeland, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, ser med bekymring på muslimfiendtlige holdninger i det norske samfunnet. Det er en økende hets mot muslimer, og komiteen mener forebygging og det å forhindre diskriminering på grunn av etnisitet og religion må få økt oppmerksomhet. Muslimfiendtlighet har dessverre blitt ytterligere aktualisert ved angrepet på moskeen ved Al-Noor Islamic Centre i Bærum.

Komiteen er kjent med at regjeringen har signalisert at den vil lansere en handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion i løpet av høsten 2019. Komiteen er tilfreds med at statsråden i brev til komiteen 16. september d.å. informerer om at hun vil utarbeide en egen handlingsplan for å forebygge rasisme og hindre diskriminering mot muslimer. Komiteen mener vi trenger brede og sterke tiltak mot muslimfiendtlighet.

Komiteen peker på at Politiets sikkerhetstjeneste (PST) i september d.å. oppgraderte trusselnivået fra høyreekstreme miljøer. Komiteen merker seg at PST vurderer det som mulig at høyreekstreme vil forsøke å gjennomføre terrorhandlinger det kommende året. Ifølge PST mener norske høyreekstreme at ikke-vestlige innvandrere, muslimer, jøder og LHBTI-miljøet utgjør en eksistensiell trussel mot Norge og Europa. Norske politikere er også med i fiendebildet deres.

Komiteen viser til rapportene PST utarbeidet om ekstrem islamisme (2016) og høyreekstreme miljøer (2019) i Norge. Funnene viser at det er likhetstrekk mellom personer som radikaliseres til høyreekstreme miljøer, og personer som radikaliseres til ekstrem islamisme. Likhetstrekkene går ut på mangelfull skolegang, kriminalitet, rusmisbruk og svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Dette illustrerer i aller høyeste grad viktigheten

Beriktiget

ten av å arbeide forebyggende og tverrsektorielt. Komiteen mener det er nødvendig å prioritere tiltak som kan forebygge mistillit og fordommer mellom ulike grupper.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, er fornøyd med at regjeringen følger opp strategien mot hatefulle ytringer som gjelder fra 2016 og ut 2020. I denne prioriteres kunnskapsutvikling, rettssystemet og politiet, møteplasser, barn og unge, mediesektoren og arbeidsliv.

Flertallet merker seg videre at kultur- og likestillingsministeren, kunnskaps- og integreringsministeren, justis- og innvandringsministeren og barne- og familierministeren hadde et møte med Muslimsk Dialognettverk Norge og Islamsk Råd Norge i september i år om diskriminering av og hat mot muslimer. Flertallet ser med uro på utviklingen av hatretorikk mot religiøse grupper og en polarisering av debatter og meningsytringer. Flertallet er kjent med at Europarådet har drøftet dette emnet ved flere anledninger. Europarådet har også lansert kampanjen «No Hate Speech Movement» for å forebygge og sette fokus på hatefulle ytringer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet støtter representantforslaget og kultur- og likestillingsministerens arbeid med en egen handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer. Disse medlemmer støtter også forslagsstillerne i at Stortinget må få anledning til å drøfte en handlingsplan gjennom en egen sak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er bekymret for at norske muslimer møter på fiendtlige holdninger. En handlingsplan mot muslimfiendtlige holdninger har vært etterlyst lenge. Flere mener det er behov for å intensivere og systematisere arbeidet mot muslimfiendtlige holdninger. Disse medlemmer er derfor glad for at partiene har en felles forståelse av at vi trenger å utarbeide en handlingsplan som skal bekjempe og forebygge muslimfiendtlige holdninger.

Disse medlemmer viser til begrunnelse i representantforslaget. Disse medlemmer registrerer at regjeringen har varslet en egen nasjonal handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer. Disse

medlemmer mener at det er bra, men er langt på overtid. Disse medlemmer understreker imidlertid at det er viktig at denne blir prioritert og vil inneholde konkrete, målbare tiltak med finansiering. Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette opprettholde forslaget i representantforslaget og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med faglig ekspertise og sivilsamfunnsaktører utarbeide og komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en egen handlingsplan for å kartlegge, forebygge og adressere islamofobi og muslimfiendtlige holdninger. Planen må inkludere prioriterte, konkrete, målbare og nye tiltak med midler til å finansiere arbeidet, inspirert av handlingsplanen mot antisemittisme.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen i samarbeid med faglig ekspertise og sivilsamfunnsaktører utarbeide og komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en egen handlingsplan for å kartlegge, forebygge og adressere islamofobi og muslimfiendtlige holdninger. Planen må inkludere prioriterte, konkrete, målbare og nye tiltak med midler til å finansiere arbeidet, inspirert av handlingsplanen mot antisemittisme.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:164 S (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Marian Hussein og Solveig Skaugvoll Foss om en egen handlingsplan mot islamofobi og muslimfiendtlighet – vedtas ikke.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 3. desember 2019

Kristin Ørmen Johnsen

leder og ordfører

Statsråden

Stortinget - Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/3699-

Dato
16. september 2019

Dokument 8:164 S (2018-2019) representantforslag om handlingsplan mot islamofobi og muslimfiendtlighet

Jeg viser til brev av 19. juni i år hvor familie- og kulturkomiteen ber om min vurdering av representantforslag dokument 8:164 S (2018-2019) fra Freddy André Øvstegård, Marian Hussein og Solveig Skaugvoll Foss om en egen handlingsplan mot islamofobi og muslimfiendtlighet:

Stortinget ber regjeringen i samarbeid med faglig ekspertise og sivilsamfunnsaktører utarbeide og komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en egen handlingsplan for å kartlegge, forebygge og adressere islamofobi og muslimfiendtlige holdninger. Planen må inkludere prioriterte, konkrete, målbare og nye tiltak med midler til å finansiere arbeidet, inspirert av handlingsplanen mot antisemittisme.

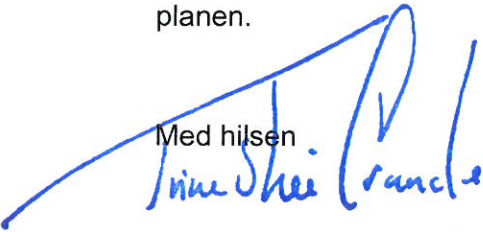
Svar:

Regjeringen har allerede startet arbeidet med en nasjonal handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer. Målet er å forebygge og hindre rasisme og diskriminering av muslimer og personer som antas å være muslimer. Undersøkelser viser at muslimfiendtlighet, fordommer og negative holdninger til muslimer er et problem i Norge. Dette har vært kjent lenge og regjeringen vil allerede høsten 2019 lansere en handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion. Også denne planen vil inneholde tiltak for å forebygge rasisme og hindre diskriminering mot muslimer. Jeg vurderer det imidlertid slik at samfunnsutviklingen, med økende hets mot muslimer, gir økt grunn til bekymring og sterkere behov for en egen handlingsplan. Dette har nå dessverre blitt ytterligere aktualisert på grunn av angrepet ved moskeen ved Al-Noor Islamic Center i

Bærum. Folk skal kunne føle seg trygge på gata og trygge i moskeen, og det er derfor behov for kraftfulle tiltak mot muslimfiendtlighet.

Det er for tidlig å fastslå hvordan planen vil utformes og hvilke tiltak den skal inneholde. Regjeringen vil i tiden fremover innhente innspill fra frivillige, lag og foreninger i arbeidet med planen.

Med hilsen

Trine Skei Grande